

แนวปฏิบัติทางคลินิก

เรื่อง แนวทางการส่งขอปรึกษาอายุรแพทย์ก่อนผ่าตัด (medical consultation)
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อ้างอิง มินิโอบายและแนวปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษร	รหัสเอกสาร : นย 004/2567	หน้า .....-.....
<p>ครั้งที่ 1</p> <p>ผู้เขียน / เรียบเรียง</p> <p>1. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงโรงพยาบาล (มกราคม/ 2567)</p> <p>ผู้เสนอ ..... (รศ.พญ. นุชนารถ บุญจึงมงคล :ประธาน PCT Preanesthesia assessment service ภาควิชาวิสัญญีวิทยา)</p> <p>ผู้รับรอง ..... (รศ.นพ. ธนวัฒน์ วัฒนสินธ์ : QMR)</p> <p>ผู้อนุมัติ ..... (ผศ.นพ.นเรนทร์ โชติรสนิรมิต : ผู้อำนวยการโรงพยาบาล)</p> <p>ผู้อนุมัติ ..... (ศ.(เชี่ยวชาญพิเศษ)นพ.บรรณกิจ โลจนาภิวัฒน์ : คณบดี)</p>	<p>ครั้งที่ 2</p> <p>ผู้เขียน / เรียบเรียง</p> <p>1.</p> <p>ผู้เสนอ ..... (.....)</p> <p>ผู้รับรอง ..... (..... : QMR)</p> <p>ผู้อนุมัติ ..... (..... : ผู้อำนวยการโรงพยาบาล)</p> <p>ผู้อนุมัติ ..... (..... : คณบดี)</p>	

1. วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการประเมินผู้ป่วยก่อนการให้ยาระงับความรู้สึกร่วมกันของศัลยแพทย์ อายุร แพทย์ และวิสัญญีแพทย์ อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในผู้ป่วยที่มีโรคประจำตัวทางอายุรกรรม
2. เพื่อค้นหาผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจจะเกิดปัญหาหรือภาวะแทรกซ้อนในระหว่างและหลังการให้ยาระงับ ความรู้สึก ให้ได้รับการประเมินปัญหาและความเสี่ยงจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง
3. เพื่อเตรียมผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดได้อย่างเหมาะสม
4. เพื่อวางแผนในการดูแลและเฝ้าระวังผู้ป่วยระหว่างและหลังการผ่าตัด
5. เพื่อลดความเสี่ยงการเกิดปัญหาและภาวะแทรกซ้อนในระหว่างและหลังผ่าตัด
6. เพื่อลดการเลื่อนผ่าตัดจากปัญหาสภาพผู้ป่วยไม่พร้อม

2. ขอบเขต

- 2.1 แนวทางนี้ช่วยวิสัญญีแพทย์ในการพิจารณาส่งผู้ป่วยจากคลินิกประเมินและเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด (Pre-anesthesia assessment clinic, PAC) เพื่อปรึกษาอายุรแพทย์ ตามข้อบ่งชี้
- 2.2 แนวทางนี้ช่วยแพทย์ผ่าตัดในการพิจารณาส่งผู้ป่วยเพื่อปรึกษาอายุรแพทย์ กรณีไม่ผ่าน PAC

3. แนวทางการปฏิบัติ

1. กรณีผู้ป่วยนอกที่วิสัญญีแพทย์หรือศัลยแพทย์ต้องการปรึกษาอายุรแพทย์ สามารถส่งผู้ป่วยพบ อายุรแพทย์ได้ที่
  - 1.1. ห้องตรวจผู้ป่วยนอกอายุรกรรมทั่วไป เบอร์ 9 (OPD 9) ซึ่งจัดให้มีแพทย์ประจำบ้านชั้นปีที่ 3 ambulatory rotation ประจำทุกวันเพื่อรับปรึกษาประเมินผู้ป่วยก่อนผ่าตัด (Preoperative consultation) ทั้งจาก PAC และจากศัลยแพทย์ผ่านการส่งปรึกษาด้วยระบบเดิม โดยใช้ข้อบ่งชี้ ดังตารางด้านล่าง (หมายเหตุ: ขอให้ส่งผู้ป่วยที่มีผลตรวจทางห้องปฏิบัติการและผลตรวจทางรังสีวิทยาพร้อมแล้วมาที่ OPD 9 ก่อน 15.00 น. ของแต่ละวัน ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีการจำกัดจำนวนผู้ป่วยที่รับปรึกษา แต่อย่างไรก็ตามจะพิจารณารับผู้ป่วยตามศักยภาพของ OPD 9 คือ 220 รายต่อวัน)
  - 1.2. วิสัญญีแพทย์ประจำห้องตรวจ PAC หรือ ศัลยแพทย์เจ้าของไข้ สามารถปรึกษาแพทย์ประจำบ้านอายุรศาสตร์ชั้นปีที่ 3 ambulatory rotation ที่ OPD 9 ผ่านทางโทรศัพท์ก่อนได้ในกรณีที่ เป็นความผิดปกติเพียงเล็กน้อยโดยใช้ข้อบ่งชี้เดียวกัน หรือต้องการส่งตรวจเพิ่มเติมเพื่อขอคิวพิเศษหรือไม่แน่ใจในแนวทางการดูแลผู้ป่วย โดยคำนึงถึงความสะดวก ปลอดภัย และประโยชน์ของผู้ป่วยเป็นหลัก
  - 1.3. กรณีผู้ป่วยติดตามการรักษาโรคประจำตัวที่ห้องตรวจอายุรกรรมเฉพาะทางของโรงพยาบาลมหานครเชียงใหม่อยู่แล้ว แต่ยังไม่มีการเตรียมตัวก่อนผ่าตัด ขอให้ส่งผู้ป่วยปรึกษาที่ห้องตรวจอายุรกรรมเฉพาะทางนั้น ๆ โดยตรง หากมีหลายห้องตรวจที่ร่วมกันดูแลผู้ป่วยอาจพิจารณาส่ง OPD 9 พบแพทย์ประจำบ้านปีที่ 3 ambulatory rotation
  - 1.4. กรณีที่ต้องการส่งตรวจเพิ่มเติมและขอคิวพิเศษ หรือไม่แน่ใจในแนวทางการดูแลผู้ป่วย แพทย์ประจำบ้านปีที่ 3 ambulatory rotation จะปรึกษาแพทย์ประจำบ้านต่อยอดตามรายชื่อ ที่ภาควิชา (post-grad) จัดเตรียมไว้
2. กรณีผู้ป่วยคิวแทรก และไม่สามารถส่งผู้ป่วยประเมินและเตรียมความพร้อมที่ PAC ได้ก่อนวันผ่าตัด ให้ปฏิบัติดังนี้
  - 2.1. ขอให้ศัลยแพทย์คัดเลือกผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงน้อยเป็นผู้ป่วยคิวแทรก
  - 2.2. ขอให้ศัลยแพทย์ส่งปรึกษาหน่วยวิชาต่าง ๆ ของอายุรศาสตร์ตามโรคของผู้ป่วย ในเวลาราชการ เป็นทางเลือกแรก เพื่อไปประเมินผู้ป่วยที่หอผู้ป่วย
  - 2.3. หากมีความจำเป็นต้องส่งปรึกษาอายุรแพทย์นอกเวลาราชการ ให้ปฏิบัติดังนี้
    - 2.3.1. ให้วิสัญญีแพทย์ มาร่วมประเมินผู้ป่วยก่อนการผ่าตัด
    - 2.3.2. หากวิสัญญีแพทย์ (ภายใต้คำแนะนำของอาจารย์) ประเมินแล้วพบว่ามีความเสี่ยงทางอายุรศาสตร์ ที่ต้องการอายุรแพทย์ร่วมดูแลก่อนการผ่าตัด ขอให้ ศัลยแพทย์เจ้าของไข้ เป็นผู้ส่งปรึกษาแพทย์ประจำบ้านปีที่ 3 อายุรศาสตร์ที่อยู่เวรคืนนั้นผ่านระบบ E-Consult และทางโทรศัพท์
    - 2.3.3. หากแพทย์วิสัญญี ประเมินแล้วมีความเร่งด่วนของโรคต่อมไร้ท่อ (urgency endocrine condition) เช่น ภาวะ hyperglycemia ให้ ศัลยแพทย์เจ้าของไข้ ปรึกษาแพทย์ประจำบ้านต่อยอดหน่วยวิชาต่อมไร้ท่อ (Fellow Endocrine) ได้โดยตรง (สามารถติดต่อขอทราบชื่อแพทย์และเบอร์ติดต่อได้ที่แผนกฉุกเฉิน)

ข้อบ่งชี้การส่งปรึกษาอายุรแพทย์ ในกรณีผู้ป่วยมีโรคประจำตัว

โรคที่ควรปรึกษาก่อนผ่าตัด	โรคที่ไม่ต้องปรึกษาก่อนผ่าตัด
โรคทางระบบหัวใจและหลอดเลือด	
<ul style="list-style-type: none"> - Uncontrolled hypertension: SBP $\geq$ 180 mmHg หรือ DBP $\geq$ 110 mmHg ทุกกรณี - กรณี Elective surgery (schedule >1 month) ถ้า SBP > 160 mmHg พิจารณาปรึกษาเพื่อปรับยา 	<ul style="list-style-type: none"> - Hypertension ที่ระดับ SBP$\leq$160 mmHg ทุกกรณี - Hypertension ที่ระดับ BP<180/110 mmHg ในกรณี time-sensitive surgery (schedule < 1 month)
<ul style="list-style-type: none"> - Coronary artery disease รวมทั้งผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด coronary artery bypass graft หรือได้รับ cardiac intervention เช่น balloon angioplasty, stent แล้ว และมี worsening symptoms (ie. chest pain, dyspnea, edema) - Coronary artery disease ที่รับประทาน antiplatelet 2 ตัว 	<ul style="list-style-type: none"> - Coronary artery disease รวมทั้งผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด coronary artery bypass graft หรือได้รับ cardiac intervention เช่น balloon angioplasty, stent แล้ว ที่ไม่มีอาการผิดปกติ (stable condition) การหยุดยาด้านเกล็ดเลือดให้ปฏิบัติตามแนวทางคำแนะนำการหยุดยาด้านเกล็ดเลือดก่อนการผ่าตัด (กรณีรับประทานตัวเดียว: antiplatelet monotherapy) ของโรงพยาบาล
<ul style="list-style-type: none"> - Known case severe valvular heart disease - Known case mild to moderate valvular disease ที่มี worsening symptom (ie. dyspnea, edema) - ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด mechanical valve - ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด bioprosthetic valve หรือ valve repair ที่มี worsening symptom (ie. dyspnea, edema) 	<ul style="list-style-type: none"> - Asymptomatic, mild to moderate valvular heart disease - ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัด bioprosthetic valve หรือ valve repair ที่ไม่มีอาการผิดปกติ
<ul style="list-style-type: none"> - Heart failure NYHA III-IV หรือมี worsening symptoms (ie. dyspnea, edema) - Heart failure ที่เพิ่งได้รับการวินิจฉัยและรักษา น้อยกว่า 3 เดือน 	<ul style="list-style-type: none"> - Heart failure NYHA I-II ที่ได้รับการรักษามา อย่างน้อย 3 เดือน ไม่มีอาการผิดปกติ
<ul style="list-style-type: none"> - Congenital heart disease/ cardiomyopathy/ pulmonary arterial hypertension 	
<ul style="list-style-type: none"> - Atrial fibrillation ที่ on oral anticoagulant therapy และมีความจำเป็นต้องหยุดยาก่อนผ่าตัด - Atrial fibrillation ที่ ventricular rate$\geq$110 bpm - Atrial fibrillation first diagnosis 	<ul style="list-style-type: none"> - Atrial fibrillation ที่ไม่ได้ on anticoagulant therapy หรือ on oral anticoagulant ที่จะเข้ารับการผ่าตัดที่ความเสี่ยงเลือดออกต่ำมาก (minimal bleeding risk) ที่ไม่มีความจำเป็นต้องหยุดยา oral anticoagulant - Atrial fibrillation ที่ ventricular rate<110 bpm และไม่มีอาการผิดปกติ

โรคที่ควรปรึกษาก่อนผ่าตัด	โรคที่ไม่ต้องปรึกษาก่อนผ่าตัด
<p>- Implantable cardiac electronic devices (pacemaker, defibrillator, cardiac resynchronization therapy)</p> <p>▪ Abnormal ECG ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Symptomatic</u> sinus bradycardia - <u>Symptomatic</u> AV block - Second-degree AV block Mobitz II - High grade or complete AV block - Left bundle branch block (LBBB) - QT interval prolongation (QTc >460 msec) - Abnormal Q wave in contiguous leads ≥ 3 leads 	<p>▪ ECG ที่ไม่ต้องปรึกษาก่อนผ่าตัด ดังนี้ (ถ้าไม่มีอาการผิดปกติ หรือ ตรวจร่างกายผิดปกติ)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Asymptomatic</u> sinus bradycardia - <u>Asymptomatic</u> first-degree AV block - <u>Asymptomatic</u> second-degree AV block Mobitz I - Right bundle branch block (RBBB) - Left fascicular block. - Left ventricular hypertrophy. - ST-T abnormalities, including T wave inversion. - Premature atrial contraction (PAC) - Premature ventricular contraction (PVC) <p>Abnormal Q wave < 3 leads</p>
<p>- มีอาการที่สงสัยโรคระบบหัวใจและหลอดเลือด ได้แก่ อาการเจ็บอก อาการหอบเหนื่อย อาการบวม อาการหมดสติ</p> <p>- ตรวจร่างกายได้ new cardiac murmur โดยไม่เคยได้รับการวินิจฉัยโรคหัวใจมาก่อน</p>	
<p>- Abnormal CXR พบ cardiomegaly with cardiothoracic ratio > 60%</p>	<p>- Mild cardiomegaly with cardiothoracic ratio < 60% ที่ไม่มีอาการ</p>
โรคทางระบบหายใจ	
<p>COPD: มีอาการกำเริบใน 1 ปีที่ผ่านมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recent acute exacerbation within 1 yr, high symptoms (mMRC ≥ 2, CAT ≥ 10, inadequate Rx), low lung function (FEV1 < 50%), Comorbidity (Cardiovascular) - COPD treated by other hospital and high-risk Surgery (upper abdomen, thoracic, head and neck surgery) <p>Asthma: มีอาการกำเริบใน 1 ปีที่ผ่านมา</p> <p>Recent acute exacerbation within 1 yr,</p>	<p>ไม่ตรงตามเกณฑ์ด้านซ้ายมือ</p>

โรคที่ควรปรึกษาก่อนผ่าตัด	โรคที่ไม่ต้องปรึกษาก่อนผ่าตัด
Partially or uncontrolled (ACT < 20), symptomatic without previous Inhale Corticosteroid Rx, Comorbid (cardiovascular) TB: Active TB; drug sensitive (smear positive with Rx less than 2 wks) or DRTB Active acute pulmonary infection Interstitial Lung Disease: symptomatic (Dyspnea, pre-op SpO ₂ ≤ 94% room air)	
โรคระบบประสาท	
<ul style="list-style-type: none"> - Undergoing high bleeding risk surgery ที่มี ความจำเป็นต้องหยุดยา antithrombotic agents ก่อนผ่าตัด - มีประวัติ TIA/stroke ภายใน 6 – 9 เดือน ก่อน ผ่าตัด - Symptomatic TIA/stroke due to extracranial carotid artery stenosis >70% ภายใน 6 เดือนก่อนผ่าตัด 	<ul style="list-style-type: none"> - Asymptomatic carotid artery stenosis/bruit - มีประวัติ TIA/stroke ใช้ aspirin และเข้ารับการผ่าตัด ที่มี minimal bleeding risk ที่ไม่จำเป็นต้องหยุด aspirin
<ul style="list-style-type: none"> - โรคลมชัก on antiepileptic drug 	Resolved epilepsy (ผู้ป่วยไม่มีอาการชักติดต่อกัน 10 ปี หลังหยุดยากันชักแล้ว 5 ปี)
ผู้ป่วยโรคระบบประสาทที่ได้รับยา pyridostigmine (for myasthenia gravis), corticosteroids, immunosuppressive drugs เช่น azathioprine, methotrexate, mycophenolate เป็นต้น	
<ul style="list-style-type: none"> - โรคพาร์กินสันที่ใช้ยา MAO-B inhibitor (rasagiline) เพียงชนิดเดียว - NPO > 48 Hr. 	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีที่ผู้ป่วยได้รับยารับประทาน levodopa (levomet®, madopar®, sinemet®) และ/หรือ COMT inhibitor (entacapone), ยาเม็ดรวม (stalevo®), ยา dopamine agonists (piribedil, pramipexole, ropinirole) ให้พิจารณาใช้ยา ต่อเนื่องจนถึงเข้าวันผ่าตัด (ร่วมกับน้ำปริมาณน้อย) และกลับมารับประทานยาทันทีหลัง off NPO - ยาแผ่นแปะ rotigotine ให้ใช้ต่อเนื่องระหว่าง NPO ได้

โรคที่ควรปรึกษาก่อนผ่าตัด	โรคที่ไม่ต้องปรึกษาก่อนผ่าตัด
	<ul style="list-style-type: none"> ยา MAO-B inhibitor (rasagiline, safinamide) ที่ใช้ร่วมกับยาอื่น ให้พิจารณาหยุดยานี้ก่อนผ่าตัด 2 สัปดาห์ แล้วให้กลับมารับประทานยาทันทีหลัง off NPO (aware serotonin syndrome)
โรคระบบไต	
<ol style="list-style-type: none"> ภาวะไตบาดเจ็บเฉียบพลัน Acute Kidney Injury <ul style="list-style-type: none"> - Cr เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 0.3 มก./ดล.ในเวลา 2 วัน - Cr เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 ในเวลา 7 วัน - ปัสสาวะออกน้อยกว่า 0.5 mL/kg/h อย่างน้อย 6 ชั่วโมง โรคไตเรื้อรัง chronic kidney disease (CKD) <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ป่วย CKD ระยะ 4 ขึ้นไป (eGFR < 30 mL/min) - ผู้ป่วย CKD ที่มี eGFR ลดลงมากกว่าร้อยละ 25 - ผู้ป่วยปลูกถ่ายไต ผู้ป่วยโรคไตที่ใช้ยากดภูมิคุ้มกัน 	ผู้ป่วย CKD ระยะ 1-3 (eGFR $\geq$ 30 mL/min) ที่มี eGFR ลดลงน้อยกว่าร้อยละ 25
<p>ผู้ป่วยที่มีผลเลือดโคโรลีย์ทีในเลือดก่อนผ่าตัดผิดปกติอย่างมาก</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na <125 หรือ >150 mmol/L - K <3 หรือ >6 mmol/L - Ca <7 หรือ >12 mg/dL (ที่ยังไม่ทราบสาเหตุ) 	ผู้ป่วยที่มีผลเลือดโคโรลีย์ทีในเลือดก่อนผ่าตัดผิดปกติเล็กน้อย เจ้าของไข้สามารถแก้ไขให้อยู่ในระดับใกล้เคียงปกติได้
โรคระบบต่อมไร้ท่อ	
<p>เบาหวาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เบาหวานชนิดที่ 1 - เบาหวานใช้ยาฉีดอินซูลิน - เบาหวานใช้ insulin pump - เบาหวานขณะตั้งครรภ์ที่ใช้ insu - เบาหวานที่มี eGFR < 30 mL/min/1.73m² <p>*ถ้า control ได้ดี ให้ปรึกษา เมื่อ admit ถ้า control ไม่ได้ ให้ปรึกษา OPD 9</p>	<p>-เบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมน้ำตาลได้ (FBS < 180 mg/dL หรือ A1C < 8.5%) และ กินยาเบาหวาน/ ฉีด GLP1RA# และ ผ่าตัด low/ intermediate risk surgery และ หลังผ่าตัด NPO < 24 ชม</p> <p>*สามารถเตรียมการผ่าตัด โดยใช้ protocol DM for surgery โดยแพทย์ผ่าตัด</p>
<ul style="list-style-type: none"> - HbA1c ล่าสุด > 8.5% หรือ FBS > 180 mg/dL อย่างน้อย 2 ครั้ง <p>*ปรึกษา OPD 9</p>	

โรคที่ควรปรึกษาก่อนผ่าตัด	โรคที่ไม่ต้องปรึกษาก่อนผ่าตัด
<p>เมื่อผลแลปวัน admit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fasting blood glucose > 180 mg/dL 1 ครั้ง - Fasting blood glucose < 70 mg/dL - Random blood glucose > 250 mg/dL - การผ่าตัด major surgery หรือคาดการณ์การผ่าตัดมากกว่า 6 ชั่วโมง - การผ่าตัดที่เกี่ยวกับทางเดินอาหาร หรือคาดว่า จะ NPO หลังผ่าตัด มากกว่า 24 ชม <p>*Notify in admission อย่างน้อย 24 ชม ก่อนการผ่าตัดหรือทันทีที่ผู้ป่วย admit (ไม่ต้อง consult at OPD 9)</p>	
<p>ไทรอยด์เป็นพิษ หรือ ไทรอยด์พร่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - Overt thyrotoxicosis (TSH ต่ำ, FT3 และ FT4 สูง) - Overt hypothyroidism (TSH สูง, FT3 และ FT4 ต่ำ) - TFT ผิดปกติ 2 ค่าขึ้นไป <p>ปรึกษาก่อนผ่าตัดอย่างน้อย 1 เดือน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - TFT มี FT4 และ FT3 ปกติ <p>และ ผู้ป่วย thyrotoxicosis ที่รับประทานยาอยู่โดยคาดว่า NPO ไม่เกิน 72 ชม หรือ ผู้ป่วย hypothyroidism ที่รับประทานยาอยู่โดยคาดว่า NPO ไม่เกิน 7 วัน</p> <p>ให้รับประทานยาเดิมจนถึงวันผ่าตัด และกลับมารับประทานยาเมื่อ off NPO</p> <p>Note: TSH ผิดปกติตัวเดียว ให้ตรวจซ้ำก่อน d/c หากยังผิดปกติดอยู่ ให้นำไปปรึกษา OPD 9/ OPD21 Endocrine</p>
<p>โรคต่อมใต้สมอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผ่าตัด acromegaly - ผ่าตัด pituitary Cushing's disease - ผ่าตัด non-functioning pituitary adenoma - ผ่าตัด intracranial tumor อื่นๆ ที่กดเบียด pituitary <p>ปรึกษาก่อนผ่าตัดอย่างน้อย 1 เดือน</p>	
<p>โรคต่อมพาราไทรอยด์</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preoperative parathyroid adenoma <p>ปรึกษาก่อนผ่าตัดอย่างน้อย 1 เดือน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ca ปกติ : ให้รับประทานยาเดิมจนถึงวันผ่าตัด และกลับมารับประทานยาเมื่อ off NPO
<p>โรคต่อมหมวกไต</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pheochromocytoma - Adrenal incidentaloma, adenoma ที่ไม่เคยตรวจฮอร์โมน - สงสัย Cushing's syndrome (Cushingoid appearance) 	

โรคที่ควรปรึกษาก่อนผ่าตัด	โรคที่ไม่ต้องปรึกษาก่อนผ่าตัด
<ul style="list-style-type: none"> - Adrenal Cushing's syndrome - Primary hyperaldosteronism - ผ่าตัด adrenalectomy ที่ไม่เคยพบ endocrinologist มาก่อน - ผ่าตัด bilateral adrenalectomy - ใช้สารหรือยาที่สงสัยว่ามีส่วนประกอบของ สเตียรอยด์ <p>ปรึกษาก่อนผ่าตัดอย่างน้อย 1 เดือน</p> <p>*กรณีเป็นผู้ป่วยอายุรกรรมของสวนดอก ขอความกรุณาพิจารณา notify เจ้าของไข้เดิม</p> <p>*หากเป็นผู้ป่วยที่รับยา steroids จากแผนกอื่น หรือโรงพยาบาลอื่น notify Endocrine</p>	
โรคติดเชื้อ	
<p>ผู้ป่วยโรคติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสต่อเนื่อง</p> <p>1. Emergency Surgery</p> <p>แนวทางการปฏิบัติ: ให้หยุดยาต้านไวรัสเพื่อเตรียมผ่าตัดได้ทันที และส่ง consult ในเวลาตามปกติ</p> <p>หากผู้ป่วยรับประทานยาได้ ให้รับประทานยาสูตรเดิมที่รับประทานเป็นประจำอยู่แล้ว</p> <p>2. Elective surgery</p> <p>แนวทางการปฏิบัติ: เมื่อคาดว่าผู้ป่วยมีความจำเป็นจะต้องหยุดยาต้านไวรัสก่อนและ/หรือหลังผ่าตัดนานเกินกว่า 72 ชั่วโมง ให้ปรึกษาแพทย์โรคติดเชื้ออย่างน้อย 2 สัปดาห์ก่อนผ่าตัด (ส่ง consult ล่วงหน้าเป็น OPD case)</p> <p>หมายเหตุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หากผู้ป่วยมีผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการผิดปกติและไม่แน่ใจว่าต้องปรับยาหรือไม่ ให้ส่งใบ consult ในเวลาตามปกติ 	<ul style="list-style-type: none"> - หากไม่ได้มีความจำเป็นต้องหยุดยาเกิน 72 ชั่วโมงระหว่างการนอนโรงพยาบาล ให้ผู้ป่วยรับประทานยาสูตรเดิม และพบอายุรแพทย์โรคติดเชื้อตามนัดปกติ ย้ำให้ผู้ป่วยแจ้งกับแพทย์ว่ามีการนอน รพ. และขาดยาเพียงระยะเวลาสั้นๆ - ไม่มีความจำเป็นต้องส่งตรวจ CD4 หรือ HIV viral load ก่อนการผ่าตัด เว้นแต่มีข้อบ่งชี้อื่นๆตามความเห็นของอายุรแพทย์โรคติดเชื้อ
โรกระบบโลหิต	

โรคที่ควรปรึกษาก่อนผ่าตัด	โรคที่ไม่ต้องปรึกษาก่อนผ่าตัด
<ul style="list-style-type: none"> - มีประวัติเลือดออกง่ายหยุดยาก หรือมีประวัติครอบครัวที่มีโรคเลือดออกหยุดยาก - รับประทานกลุ่ม anti- coagulant ได้แก่ warfarin หรือ Direct oral anticoagulant (DOAC) - Abnormal coagulation test (PT หรือ aPTT) ตรวจพบความผิดปกติทางระบบโลหิตวิทยา ก่อนผ่าตัด ได้แก่ hemoglobin < 8 mg% หรือ platelet count < 75,000 /μL หรือ absolute neutrophil count <1,000 /μL ที่ยังไม่ทราบสาเหตุแน่ชัด 	
ผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่ได้รับยา immunosuppressive	
ให้ปรึกษาก่อนทุกราย	

แบบบันทึกประวัติการสร้างแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยและการปรับปรุงแก้ไข
เรื่อง “เรื่อง แนวทางการส่งขอปรึกษาอายุรแพทย์ก่อนผ่าตัด (medical consultation)”
โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มาตรฐานฉบับนี้			เหตุผลในการปรับเปลี่ยน/ปรับปรุงมาตรฐาน						เปลี่ยนแปลง การปฏิบัติ	
มาตรฐาน ใหม่	ปรับรูปแบบ Re-formatted	ปรับปรุง ใหม่ Revised	แก้ไข / เพิ่มเติม ข้อความที่ จำเป็น	แก้ไขให้ สอดคล้อง กับ มาตรฐาน	ปรับเปลี่ยน กฎระเบียบ	มีความเสี่ยง	เป็นความรู้ / วิทยาการใหม่	เพิ่ม ประสิทธิภาพ	Yes	No
/										
การปรับปรุงแก้ไข : นโยบายและแนวปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยฉบับนี้ จะปรับเปลี่ยน / ปรับปรุงแก้ไขทุก 2 ปี หรือเมื่อมีความจำเป็น										
วัน/เดือน/ปี ที่สร้างครั้งแรก : วันที่ มกราคม 2567										
วัน/เดือน/ปี ที่เผยแพร่ : วันที่ มกราคม 2567										
วัน/เดือน/ปี ที่ปรับปรุงแก้ไข 1 :										
File Name : Policy_CMU_การประเมินผู้ป่วยก่อนผ่าตัด										